

**PRIN CRUCE SPRE ÎNVIERE.
PREDICĂ LA DUMINICA A III- A DIN POSTUL MARE**

Preot dr. Ionel Popescu

„Oricine voiește să vină după Mine,
să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie”
(*Marcu 8,34*)

**THROUGH CROSS TO RESURRECTION.
SERMON ON THE THIRD SUNDAY FROM THE GREAT LENT**

Abstract: In the midst of the Great Lent of the Pascha, the holy Church sat the Sunday of the Holy Cross, as a moment of stopping and meditation for the rest of the way that the Christian has to walk until the end of the spiritual ascension that ended on the holy night of the Pascha holiday.

The path of the cross was for our Savior a hard road, a path of unparalleled pain and suffering, through which “we have all healed ourselves” (Isaiah 53.5). On this road, He care the burden of the sins of all people, His sacrifice on the cross of Golgotha being the only way of salvation for humankind. “We all wandered like sheep - the prophet Isaiah writes - each in our own way, and the Lord caused our transgressions of all to fall upon Him” (53.6).

Keywords: Cross, Resurrection, sermon, Great Lent, redemption

Iubiți credincioși,

În mijlocul Postului Paștilor sau al Păresimilor, sfânta Biserică a așezat Duminica Sfintei Cruci, ca un moment de popas și de meditație pentru restul drumului ce-l are de străbătut creștinul până la capătul urcușului duhovnicesc ce ia sfârșit în noaptea sfântă a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Drumul crucii a fost pentru Mântuitorul nostru un drum greu, un drum al durerilor și al suferințelor fără egal, prin care „noi toți ne-am vindecat” (Isaia 53,5). Pe acest drum, El a purtat povara păcatelor tuturor oamenilor, jertfa Sa pe crucea Golgoetei fiind singura cale de mântuire pentru omenire. „Toți umblam

rătăciți ca niște oi – scrie profetul Isaia – fiecare pe calea noastră și Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor” (53,6).

Hristos Domnul a trebuit să ia osânda în locul nostru, pentru că Dumnezeu nu ne-a părăsit, nu s-a lepădat de noi, ci ne-a iubit și ne iubește neconținut. „Întru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu către noi, că pe Fiul Său, Cel Unul-Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viață să avem. În aceasta este dragostea – scrie „evangelistul iubirii” – , nu fiindcă noi am iubit pe Dumnezeu, ci fiindcă El ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul Său jertfă de ispășire pentru păcatele noastre” (I Ioan 4, 9-10).

Iisus a sfârșit drumul crucii, calea durerii, via crucis, cum o numesc creștinii, prin răstignire, moarte și înviere din morți, a treia zi, cu biruința vieții asupra morții, aducând prin crucea Sa, aceeași biruință și „bucurie la toată lumea”. Dacă El, Fiul lui Dumnezeu a făcut acestea pentru noi păcătoșii, ce putem face noi pentru a-L urma și a ne învrednici de Harul, lumina și de darurile sfintei Sale Învieri?

Dreptmăritori creștini,

De-a lungul istoriei au fost mulți oameni care și-au dorit să ajungă cetățeni ai Împărăției lui Dumnezeu, dar puțini dintre aceștia au fost și sunt purtători vrednici și hotărâți ai crucii Domnului Hristos. Nu de puține ori s-a demonstrat că oamenii L-au urmat și Îl urmează pe Mântuitorul din diferite motive și în anumite momente ori nevoi, necazuri și încercări ale vieții.

Astfel, unii oameni care s-au bucurat de belșug și de fericire, de sănătate și de măriri pământești, nu L-au căutat pe Iisus. Când, însă, suferințele, lipsurile și grijile de tot felul și-au făcut loc în viața lor, au alergat la El și L-au rugat, cu lacrimi, să îndepărteze de la ei nenorocirile, să le aline durerile și să le dăruiască sănătate. Dacă unora dintre aceștia nu li s-au îndeplinit imediat cererile, au încetat rugăciunea, au slăbit în credință și s-au lăsat cuprinși de duhul îndoielii. Ei fac parte așadar din rândul celor care așteaptă și caută minuni, considerând că Dumnezeu este obligat să le îndeplinească dorințele, însă fără ca ei să-și schimbe viața și să-și plângă păcatele.

Alții îl urmează pe Hristos Domnul dintr-un obicei moștenit în familie. Așa s-au născut, așa s-au pomenit. Ei merg înainte în virtutea tradiției, în virtutea obiceiului, imitându-și astfel părinții și strămoșii. Pentru această categorie de oameni, de obicei zeloșii împlinitori ai formelor lipsite de fondul credinței autentice și statornice, a fi ucenic al Domnului nu este rezultatul unei frământări sufletești, al unei meditații profunde asupra sensului vieții noastre, al dragostei de Dumnezeu, ci al deprinderii, al datinei și al nevoii de a fi în rând cu ceilalți, de a fi văzuți împreună cu cei care merg la biserică, se închină la icoane și aprind lumânări. Nu este rău lucrul acesta, însă nu este suficient. Mântuitorul își dorește ca cei ce-L urmează să fie conștienți de ce o fac, să mergă și să

mergem după El în mod liber, potrivit propriei noastre dorințe și voințe. Acest lucru Îl subliniază, iată și în Evanghelia acestei duminici: „Oricine voiește să vină după Mine...”, ceea ce înseamnă că El respectă întru totul voința liberă a omului.

Atunci când se hotărăște a-L urma pe Hristos, adevăratul credincios, trăitor și împlinitor al vocii Sale sfinte, ia hotărârea fermă de a se lepăda de sine, de interesele sale egoiste, de patimile necuviincioase, de plăcerile păcătoase și de mărirea deșartă, iubindu-L și urmându-L în faptele cele bineplăcute Lui, în atitudinile ziditoare de suflet și binefăcătoare semenilor, în lupta cu păcatul și cu ispitele de tot felul, fiind pe deplin încredințat că dăruindu-se Domnului va cunoaște biruința finală și fericirea deplină.

Iisus își dorește ca și noi să fim purtătorii, de bunăvoie, ai crucii Sale. El ne condiționează chiar mântuirea de adeziunea noastră liberă. Urmarea lui Hristos – spunea cineva – este norma supremă a moralei creștine, însă e lucru de știut că El nu ne silește să-L urmăm. „Oricine voiește să vină după Mine, – zice Mântuitorul cu glasul Său dulce, blând și convingător – să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie” (Marcu 8,34).

În chemarea Sa, Iisus pune accentul pe voința liberă a omului. El face apel la consimțământul nostru, la dorința și la hotărârea noastră de a-L urma. Mântuirea este, de altfel, un act de hotărâre liberă din partea omului, o conlucrare liberă și conștientă cu Harul lui Dumnezeu.

A-L urma pe Hristos nu este, însă, tocmai ușor. Ne-o spune El însuși: „În lume necazuri veți avea, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea” (Ioan 16, 33). Aceeași idee o regăsim și în cuvântul apostolului Pavel către credincioșii comunităților creștine din Listra, Iconiu și Antiohia: „...că prin multe suferințe trebuie să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu” (Faptele Apostolilor 14,22).

Nu este nicio îndoială că urmarea lui Hristos cere din partea noastră un efort deosebit, multă strădanie, nevointă și neconținută luptă duhovnicească cu patimile, poftele, ispitele carnale, cu traiul bun și comod, cu dorințele de a fi mereu în centrul atenției, de a fi apreciat și lăudat de oameni, cere, de asemenea, renunțarea la tot ceea ce ar putea să ne stopeze în drumul nostru spre desăvârșire.

„Lepădarea de sine” pe care o cere Mântuitorul celor ce vor să-L urmeze nu înseamnă renunțarea la demnitatea umană, la datoriile pe care le avem în familie și în societate, nici renunțarea și anularea puterilor noastre spirituale. Nimic din toate acestea.

„Lepădarea de sine” pe care Hristos o cere celor ce voiesc să-L urmeze este lepădarea de tot ceea ce este rău în viață, de tot ceea ce întunecă și slăbește trupul și sufletul omului. „Lepădarea de sine” pe care o cere Iisus, de două mii de ani, este lepădare de păcat, acest element distrugător al adevăratei fericiri a omului, este lepădarea de egoismul care stăpânește atâtea suflete și actul eroic de dăruire

pentru binele semenilor. Cel ce reușește să urce pe această treaptă superioară de viațuire creștină pune interesul și binele obștesc mai presus de interesul mărunț personal și se dăruiește cu trup și suflet pentru împlinirea nevoilor materiale și spirituale ale oamenilor. Pe acești oameni credincioși, Iisus îi învață neîncetat să urmeze pilda Sa de slujire pe altarul binelui comun, pe altarul mântuirii. Numai așa, prin jertfire și iubire de semeni, se poate dobândi viața cea adevărată, viața în Hristos și cu Hristos, cum a numit-o un Părinte al Bisericii. „Căci cine va voi să-și scape viața o va pierde; iar cine va pierde viața sa pentru Mine și pentru Evanghelie, acela o va scăpa,” zice Hristos Domnul (Marcu 8, 35).

Numai trăind viața prin cheltuirea ei pentru alții o vei salva; iar limitându-ne numai la iubirea deșartă pentru noi și pentru lucrurile trecătoare înseamnă, după cuvântul sfintei Evanghelii, pierderea ei.

Preaiubiți credincioși,

Ca să poți urma lui Hristos trebuie să știi purta „crucea”. Crucea, în înțelesul ei adânc, înseamnă suferință, dar nu suferință care distruge, ci suferință prin care se biruie păcatul. Ce altceva au făcut martirii și sfinții Bisericii noastre când au suferit chinuri inimaginabile pentru credința lor, decât să poarte crucea care le-a adus cununa nevestejită a biruinței, bucurându-se lângă Stăpânul lor Hristos, Care i-a primit între cei fericiți.

Crucea nu este numai durere fizică, sau sufletească, ci și jertfă și dragoste. Oare nu ne-a dovedit acest lucru Domnul nostru Iisus Hristos, jertfindu-se din iubire față de noi?

Auzind sau citind cuvântul *cruce*, foarte mulți ne gândim la suferință, la sânge și la încercări greu de suportat. Crucea nu este însă doar durere și moarte, e și mângâiere și răsplată, așa cum scrie apostolul Pavel: „Căci socotesc că pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea care ni se va descoperi” (Romani 8, 18). Crucea este, în același timp, altarul de jertfă al lui Hristos, din care izvorăște harul mântuirii noastre. Crucea este arma noastră cea mai de preț, prin care am câștigat mântuirea. Prin cruce „El a purtat păcatele noastre în trupul Său, pe lemn, pentru ca noi, murind față de păcate, să viețuim dreptății; cu a Cărui rană v-ați vindecat”, scrie sfântul apostol Petru (I Petru 2,24).

Crucea este, așadar, semnul Fiului Omului și se va arăta pe cer la a doua Sa venire: „Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și vor plânge toate neamurile pământului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere și cu slavă multă” (Matei24,30).

Apostolii, ucenicii Domnului și creștinii din vechime atât de mult au cinstit și au iubit crucea, încât au ajuns să se laude cu ea. Sfântul Pavel scria credincioșilor din Corint că sfânta cruce „pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu” (I Corinteni 1,18), iar celor din Galatia le spunea: „Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine și eu pentru lume!” (Galateni 6, 14).

Iubiți frați și surori în Domnul,

Suntem, cu ajutorul lui Dumnezeu, la mijlocul Postului Mare și ne pregătim să întâmpinăm purificați sufletește măritul praznic la Învierii Domnului. În această duminică, a treia din Postul Părăsimilor, în biserici se ridică și se așază spre cinstire și închinare crucea Domnului nostru Iisus Hristos, care, cu brațele ei, ne umbrește pe toți și ne ridică din mocirla păcatelor să privim spre lumina Învierii.

Dacă Sfânta Cruce stă în mijlocul postului, am putea spune că, din punctul de vedere al învățaturii creștine, ea stă în inima vieții noastre, deoarece crucea nu este numai semnul pe care s-a răstignit Mântuitorul, ci și simbolul a ceea ce este esențial în viața creștină, credința în Înviere, în nemurire, în fericirea veșnică.

Toți cei care dorim să ne mântuim, trebuie să purtăm cu dragoste și bucurie crucea noastră dată de Dumnezeu spre mântuire și cu nădejdea că, la sfârșitul drumului, sub povara ei, ne așteaptă biruința și bucuria date nouă de către Domnul Hristos, Care așteaptă să ne primească în împărăția Sa: „Veniți binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii” (Matei 25,34).

Trăitori într-o societate așa zis post-modernă, tributari adeseori unei vieți trăite în lux, prosperitate și fără preocupări duhovnicești simțim adesea că apăsarea crucii ne doboară și suferința ne sfâșie trupul și sufletul. Nu suntem pregătiți pentru a urca Golgota suferințelor umane. Zeci de ani am fost surzi la chemarea lui Hristos sau ne-am turnat ceară în urechi ca să nu o auzim. Zeci de ani am stat „împrejurul căldărilor cu carne și mâncam pâine de ne săturam [...], iar acum toată obștea să moară de foame” (Ieșirea/Exodul 16,3) și de boală? Mulți, tot mai mulți cădem la pământ sub greutatea crucii suferinței, la fel de mulți suntem debusolați și nu înțelegem de ce ni se întâmplă așa ceva. Cu ce am greșit? Ce rău am făcut? Cum putem scăpa de sub povara suferinței?

Răspunsul la toate întrebările și la toate frământările noastre sufletești îl găsim în Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos, Care ne cheamă din nou la meditație, la rugăciune curată, la radiografierea sufletului, a conștiinței și a vieții pe care am trăit-o și o trăim, la pocăință cu lacrimi pentru păcatele săvârșite, la întoarcerea către El și la urmarea Sa pe drumul păcii, al iertării, al cumpătării, al iubirii de semenii și al unei vieți curate, fără de păcat.

Momentele cutremurătoare prin care trece acum întreaga omenire constituie un prilej potrivit de reflecție la sensul vieții noastre pe pământ, la redescoperirea dreptei credințe, a frumuseților Ortodoxiei, la promovarea adevăratelor valori morale și familiale, la eliberarea de egoism și indiferentism, de lăcomie și mărire deșartă, de hoție și de corupție, de insensibilitate față de semenii aflați în lipsuri materiale și în singurătate.

Acum începem să învățăm din nou lecția pe care ne-au predat-o cei mai buni dascăli ai noștri, părinții și bunicii, despre sublimitatea OMENIEI, acum descifrăm și recapitulăm, filă cu filă, sfaturile și pildele de bun simț pe care le-am primit în „cei șapte ani de acasă”, adică în anii în care ne-am împărtășit fără să ne spovedim, pentru că nu aveam pe suflet și pe conștiință pecinginea păcatului, care întunecă toată făptura!

Vom reuși să înțelegem ce se întâmplă cu noi? Vom reuși, oare, să învățăm ceva din suferințele și schimbările la care suntem copărtași? După ce această grea încercare va trece, ne vom opri puțin din iureșul acestei vieți pentru a ne pleca smeriți genunchii inimilor noastre și, cu ochii înlăcrimați, ridicați spre cer, vom spune: „Doamne, am greșit la cer și înaintea Ta și nu mai suntem vrednici să ne numim fiii Tăi. Iartă-ne, Doamne! Am auzit chemarea Ta și ne-am hotărât să Te urmăm. Ajută-ne să ne purtăm crucea pe drumul acestei vieți, pentru că abia acum am înțeles câtă nevoie avem de ajutorul și de binecuvântarea Ta.”

Chemarea Sfintei Evanghelii din duminica de azi, a III-a din Postul Paștilor, este de a urma pe Hristos cu vrednicie, atât în vreme de bucurie, cât și în vreme de necazuri și de suferințe, în zilele senine ale vieții noastre și în zilele întunecate de necazuri și de nevoi.

Drept aceea, să fim adevărați închinători, cinstitori și iubitori ai crucii lui Hristos, atât a celei văzute, cât și a celei nevăzute și să reținem că Sfânta Cruce are o dublă semnificație: una spirituală, adică răbdarea tuturor necazurilor, suferințelor, umilințelor și lipsurilor, pentru a dobândi împărăția cerurilor și cea materială, simbolul jertfei și al mântuirii noastre, precum și semnul Fiului Omului, pe care îl reprezintă. Acesteia ne închinăm cu credință și evlavie, pentru că este semn și armă de apărare împotriva răului, împotriva duhurilor văzute și nevăzute și steag al credinței în Dumnezeu, lăsat pentru creștini pe pământ.

La finalul acestui cuvând de învățătură, vă adresăm îndemnul de a fi cu luare aminte la textul Evangheliei noastre duminicale: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie.” Acest cuvânt minunat și această chemare duiosă a Domnului nostru Iisus Hristos, adresate credincioșilor, în urmă cu două milenii, sunt mereu actuale, mai ales că, în aceste zile, ne confruntăm cu o boală necunoscută și necruțătoare, care se răspândește cu rapiditate în toată lumea și periclitează sănătatea și viața oamenilor.

Simțim cu toții cum ne cuprinde frica, văzând cum se îmbolnăvesc mii de oameni și la ce dimensiuni inimaginabile a ajuns suferința umană. Spitalele sunt supraaglomerate, personalul medical este suprasolicitat și expus pericolului îmbolnăvirii. Dezorientarea, deznădejdea, panica și frica de moarte iau în stăpânire mintea și sufletul multor semeni mai puțin întăriți în credință, care

au nevoie disperată de ajutor, de speranță, de salvare, de tratament și de soluții concrete pentru depășirea acestei stări de criză. Acum înțelegem, cred, ce înseamnă luarea crucii și urmarea lui Hristos. Acum conștientizăm pe deplin că fiecare în parte și lumea întreagă avem pe umerii noștri slăbănogiți de păcate o cruce mai grea decât putem noi să purtăm. Acum este momentul să-L chemăm pe Mântuitorul în ajutorul nostru, zicându-I: Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, ridică această cruce a suferinței de pe trupul nostru slăbănogit, așa cum Simon din Cirene a ridicat-o de pe spatele Tău însângerat de loviturile biciului, ca să-Ți cântăm Ție:”Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o mărim!”

Să ne învrednicească pe toți Hristos Domnul, Cel ce din iubire și de bună-voie s-a răstignit pentru noi pe cruce, a pățimit, s-a îngropat și a înviat a treia zi, după Scripturi, să cunoaștem sănătoși, în pace, în bucurie și în iubire față de semenii bucuria inefabilă a Învierii Sale, bine știind că „prin Cruce a venit bucurie la toată lumea.” Amin!